



**System  
Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta  
w Polsce**

# WSPÓLNA PROPOZYCJA 5 ORGANIZACJI GOSPODARCZYCH



# PRZEJĘCIE SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI I ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW SUROWCOWYCH PRZEZ ORGANIZACJE ROP OPAKOWAŃ

---



Organizacje ROP opakowań odpowiedzialne za organizację i prowadzenie selektywnej zbiórki, odbioru i zagospodarowania odpadów surowcowych (tworzywa sztuczne, metale, szkło, papier, wielomateriały) od właścicieli nieruchomości.



Gminy / związki gmin odpowiedzialne za organizację i prowadzenie selektywnej zbiórki, odbioru i zagospodarowania odpadów biodegradowalnych, gabarytowych i rozbiórkowych oraz odbioru i zagospodarowania odpadów zmieszanych / resztkowych od właścicieli nieruchomości.



Gminy / związki gmin odpowiedzialne za utrzymanie Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych



Konieczność uzyskania licencji od regulatora, wymagającej odnowienia po określonym czasie.



Działalność w formule non-for-profit (zakaz wypłacania dywidendy akcjonariuszom, przeznaczanie ewentualnych nadwyżek na obniżanie stawek dla wprowadzających produkty w opakowaniach).



Obowiązek podania się regularnym audytom wykonywanym przez niezależnych zewnętrznych audytorów (np. weryfikatorów środowiskowych EMAS).



Spełnienie ustalonych wymogów formalnych, w tym minimalnego poziomu kapitału.

## ZADANIA ORGANIZACJI ROP OPAKOWAŃ (1)

---



Organizacje ROP opakowań wybierają (na podstawie Kodeksu Cywilnego) podmioty odbierające odpady surowcowe od właścicieli nieruchomości. Podmioty otrzymują wynagrodzenie za świadczoną usługę.



Organizacje ROP opakowań wybierają (na podstawie Kodeksu Cywilnego) podmioty zagospodarowujące odpady surowcowe (instalacje komunalne, inne podmioty posiadające zezwolenie na przetwarzanie odpadów) od właścicieli nieruchomości, na podstawie posiadanych odpowiednich zezwoleń i technologii właściwych dla danego rodzaju odpadu. Instalacje / inne podmioty otrzymują wynagrodzenie za świadczoną usługę.



Organizacje ROP opakowań zapewniają (zakupują / dzierżawią / wynajmują / kontraktują w usłudze) odpowiednią infrastrukturę do selektywnej zbiórki, w tym pojemniki / worki, uzależnioną np. od stopnia urbanizacji danego terenu, częstotliwości odbioru itd.

## ZADANIA ORGANIZACJI ROP OPAKOWAŃ (2)

---



Organizacje ROP opakowań identyfikują podmioty prowadzące recykling i zawierają z tymi podmiotami umowy na przyjęcie odpadów surowcowych do recyklingu.



Organizacje ROP opakowań zapewniają / kontraktują konieczne doczyszczanie odpadów surowcowych przez instalacje / inne podmioty, zgodnie z wymaganiami podmiotów prowadzących recykling.



Organizacje ROP Opakowań są odpowiedzialne za sprzedaż surowców wtórnych z instalacji / innych podmiotów\*. W przypadku dodatniej wartości odpadu, Organizacje ROP opakowań otrzymują przychody ze sprzedaży surowców, zmniejszając dzięki nim stawki dla wprowadzających. W przypadku konieczności dopłaty do procesu recyklingu (ujemna wartość odpadu), Organizacje ROP opakowań dofinansowują proces recyklingu, zapewniając co najmniej wyrównanie zwiększonych kosztów podmiotom prowadzącym recykling.

\* Stosowne przepisy prawne regulujące tę kwestię powinny być poprzedzone pogłębioną debatą.

## ZADANIA ORGANIZACJI ROP OPAKOWAŃ (3)

---



Organizacje ROP opakowań zapewniają / egzekwują od podmiotów prowadzących recykling właściwą jakość surowca wtórnego w celu wykorzystania go przez wytwórców różnych produktów, w tym opakowań.



Organizacje ROP opakowań ustalają stawki dla wprowadzających produkty w opakowaniach zgodnie z kosztami wynikającymi z umów zawartych z podmiotami odbierającymi odpady surowcowe od właścicieli nieruchomości / mieszkańców oraz z umów zawartych z instalacjami / sortowniami przygotowującymi odpady do recyklingu, przy uwzględnieniu przychodów ze sprzedaży surowców do podmiotów prowadzących recykling, dopłat związanych z koniecznością dofinansowania procesów recyklingu oraz rozliczeń z gminami / związkami międzygminnymi kosztów odbioru i przygotowania do recyklingu odpadów frakcyjnych innych niż surowcowe.

## ZADANIA ORGANIZACJI ROP OPAKOWAŃ (4)

---



Przy określaniu stawek dla wprowadzających produkty w opakowaniach, Organizacje ROP opakowań stosują wynikające z zaleceń Komisji Europejskiej zasady eko-modulacji, uwzględniające możliwość poddania opakowań procesowi recyklingu, naprawy lub ponownego wykorzystania oraz zawartość substancji szkodliwych dla środowiska, przy zachowaniu szczególnych wymogów dotyczących właściwości opakowań np. w kontakcie z żywnością.



Podstawą zasad będzie wprowadzanie na rynek takich opakowań, które dzięki swoim indywidualnym cechom minimalizują wpływ na środowisko w całym swoim cyklu życia (LCA), a nie tylko w ostatniej jego fazie, tj. w procesie zagospodarowania odpadu. Oprócz przydatności do recyklingu, która jest warunkiem niezbędnym, zostaną również uwzględnione inne kryteria, takie jak m.in. odnawialność surowca, funkcjonalność opakowania, w tym stopień ochrony zawartego w nim produktu, efektywność w transporcie i dystrybucji, itp.



## ZADANIA ORGANIZACJI ROP OPAKOWAŃ (5)

---



Przy określaniu stawek dla wprowadzających produkty w opakowaniach, Organizacje ROP opakowań zapewniają rozliczanie każdej frakcji surowcowej odrębnie (zakaz przenoszenia kosztów i przychodów pomiędzy rodzajami materiałów).



Organizacje ROP opakowań przekazują gminie sprawozdania dotyczące tonażu odpadów surowcowych przyjętych do recyklingu.



Organizacje ROP opakowań rozliczają z gminami koszty odbioru i przygotowania do recyklingu oraz procesu recyklingu odpadów surowcowych innych niż opakowaniowe.



Organizacje ROP opakowań przekazują określony procent przychodów na rzecz podmiotu administracji publicznej (jednostka centralna bądź gminy) na prowadzenie działań edukacyjnych kierowanych do właścicieli nieruchomości.

# ZADANIA WPROWADZAJĄCYCH PRODUKTY W OPAKOWANIACH



Wnoszenie opłat do Organizacji ROP opakowań zgodnie z ustalonymi przez Organizację stawkami.



Kontrola prawidłowego działania Organizacji ROP opakowań w formie nadzoru właścicielskiego lub w ramach umów dotyczących przekazania obowiązków.

## WSPÓŁPRACA ORGANIZACJI ROP OPAKOWAŃ Z GMINAMI



Gminy zapewniają Organizacjom ROP opakowań oraz współpracującym z nimi podmiotom odbierającym selektywnie zbierane odpady surowcowe od właścicieli nieruchomości korzystanie z tych samych miejsc do prowadzenia selektywnej zbiórki, w których gromadzone są inne odpady wytwarzane przez właścicieli nieruchomości (altanki, gniazda itp.)



W przypadku gmin, w których obowiązuje zasada in-house, zaproszenie do składania ofert kierowane jest przez Organizacje ROP opakowań tylko do podmiotów, które realizują usługę dla gminy / związku międzygminnego na danym terenie.



Organizację ROP opakowań egzekwują wspólnie z gminami standardy selektywnej zbiórki i dopuszczalny poziom zanieczyszczeń odpadów odbieranych od właścicieli nieruchomości.



Organizację ROP opakowań i gminy koordynują działania informacyjne i edukacyjne kierowane do właścicieli nieruchomości.

# STANDARDY JAKOŚCI SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI

---

Ustawowy standard jakości selektywnej zbiórki, określający dopuszczalny poziom zanieczyszczeń.

Wymóg selektywnego zbierania odpadów będzie spełniony, **jeśli poziom zanieczyszczeń** danej frakcji innymi frakcjami bądź substancjami **nie przekroczy:**

w 2022 r. – **20 %**  
w 2025 r. – **15%**

ogólnej masy danej frakcji  
odpadów komunalnych zebranej  
w danym miesiącu lub miesiącach



Pierwszy przypadek naruszenia – upomnienie i informacja do Organizacji ROP opakowań oraz do gminy.



Kolejny przypadek naruszenia – nieodebranie nieprawidłowo posegregowanych surowców, informacja do Organizacji ROP opakowań oraz do gminy, nałożenie przez gminę na właściciela nieruchomości opłaty jak za odbiór odpadów zmieszanych, w rygorze natychmiastowej wykonalności.



Standardy jakości selektywnej zbiórki weryfikowane przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości oraz instalacje / inne podmioty, przygotowujące odebrane odpady do recyklingu.



Tworzy się jednostkę koordynującą dla Organizacji ROP opakowań w formie korporacyjnej izby samorządu gospodarczego, z obowiązkowym udziałem każdej Organizacji.



Jednostka koordynująca gromadzi od Organizacji ROP opakowań sprawozdania zbiorcze i przekazuje regulatorowi sprawozdanie zagregowane.



Jednostka koordynująca rozstrzyga spory pomiędzy Organizacjami ROP opakowań w formie sądu polubownego.



Jednostka koordynująca zapewnia każdej gminie przejęcie przez Organizacje ROP opakowań prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów frakcyjnych.



W przypadku, gdyby w gminie / gminach Organizacje ROP opakowań nie dokonały przejęcia prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów frakcyjnych, jednostka koordynująca zwraca się do regulatora o przeprowadzenie losowania Organizacji, która zobowiązana będzie do przejęcia selektywnej zbiórki odpadów frakcyjnych na terenie tej gminy / gmin.



Jednostka koordynująca współpracuje z regulatorem we wszystkich kwestiach dotyczących prawidłowej realizacji zasad Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta.



Minister Klimatu lub organ administracji rządowej podlegający Ministrowi Klimatu.



Nadzoruje przestrzeganie zasad Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta.



Wydaje licencje dla Organizacji ROP opakowań.



Nakłada kary administracyjne dla Organizacji ROP opakowań łamiących przepisy prawa.



Przeprowadza losowanie wśród Organizacji ROP opakowań w celu zabezpieczenia przejęcia selektywnej zbiórki odpadów surowcowych we wszystkich gminach / związkach międzygminnych.



Prowadzi dialog instytucjonalny wszystkich uczestników rynku.



# MODEL REALIZACJI

